

ne. V mestu vsega tega ne občutim. Pa otroci bodo lažje študirali ob moji rami.

»Gotovo imaš že dekret v žepu?«
»Dekret? Saj vendar ne morejo prezreti mojih let, mojih dolgoletnih težav!«

»Prestar jim boš, prijatelj!« mu pravim. »In muzicirati ne znaš! Svet ljubi mladih, veselih ljudi, da z njimi ali vsaj za nje uka, ne pa da toži o družinskih skrbeh in zdravnikih.«

»Motiš se, dragi!« mi pravi. »Doli so mojemu sošolcu ravnokar podelili dvoje užitnih mest, pa da bi mene prezrli?«

Smilil se mi je mož. Kljube so se sicer upogibale, ni se pa uklonila volja. Mož je bil — in je moral ostati »prestar«. Seveda oni drugi, »ja mein Lieber, dass ist...!«

Službeno mesto ponudijo mlademu iskreno poštenemu možu. »Ne morem, starejši, potrebnejši se oglašajo.« »Vi dobite mesto, samo recite!« »Rok je že potekel.« »Vseeno, dobite kadar hočete!« Mladi mož pljune in odide v svoj nemirni gaj.

Doli v Subotici se križajo roke, govori se s pestjo, debatira z nogo. In krič in vik, in hrup, ropot spremlja krasne alegorične slike. Kolikor je strank v državi, toliko čuješ imen, toliko groženj, osvete za prihodnost in preteklost.

Na željo našega poverjenjstva se vržem v sredino žugajočih se borcev in jim razložim naše nazore o organizaciji.

Mi smo ljudje, ki nam je razširjati kulturo, pozabljamo pa, da moramo sami biti kulturni. Osveta je naša največja slabost, ugonabljalna je naš narod rod za rod, nesloga je drugovala in pomagala k propasti domalega vseh slovenskih plemen.

In mi kulturonosci, jugoslovenski učitelji, ki smo se po ujedinenju ujedinili, a se le na papirju kažemo ujedine, ne znamo brzdati svojih političkih strasti in ne kažemo nikake volje, da bi se ujedini s srčno vezjo, stanovsko ljubeznijo.

Če je mogoče, da so združeni v skupni organizaciji politični glasniki, naši žurnalisti, bi pač ne bilo težko, da izključimo iz naše stanovske organizacije politična stremiljenja in se združimo resnično le na stanovski podlagi, v korist svojemu stanu, šoli in po njej državi.

Vlade prihajajo in odhajajo, politično vreme je nestalno, stalna pa je šola in učiteljstvo, ki bi imelo korakati za svojimi cilji preko vseh političkih viharjev.

In pridem zopet domov. »Kmetijska družba naj se depolitizira,« piše voditelj političke stranke SDS, kajti le tedaj bo mogla ustrezati svojemu namenu in koristiti vsemu narodu.«

Cerkev je družba vseh pravovernih kristjanov, nikogar nimajo pravice izključevati, če le živi po predpisih cerkve. Toda g. škof misli, da le ena stranka služi pravemu namenu in žuga vsem onim, ki bi se ne pokorili.

In kaj je namen onih drugih, ki se ne uklanjajo? Depolitizacija ni nič drugega.

Gibanje učiteljstva in prosvete v drugih državah.

E. Š.: Iz Čehoslovaške.

—**Čh Brez statistike.** Zakon o uredbah državnega štedenja je bil razširjen tudi na šole, a brez nujno potrebne statistike šoloobiskujoče mladine. Zato se je zgodilo, kar se je moralo zgoditi. Oblastva poskušajo sedaj že celo leto konstatirati število normalno potrebnih učnih oseb. Izdanih je bilo že toliko odredb o zbiranju statistike na posameznih šolah in toliko odlokov, da je vsak odlok še bolj zmedel pregled, da danes nihče ne ve, koliko učiteljev bo treba poslati v pokoj in kdaj in koliko novih bo postaviti!

—**Čh Český Učitel contra »Škola meštánska«.** Drugi list piše: »Noben učitelj osnovne šole ne sme biti imenovan za okrajnega šolskega nadzornika! Učiteljem, ki se odlikujejo s prosvetnim delom, pač ne bo težko napraviti meščanskošolskega izpita!« Prvi list pa odgovarja: »Baš ti učitelji, ki se najbolj odlikujejo (Černý, Tuma, Kožíšek itd.), ne polagajo meščanskih lastnosti, ker njim nikdar ni mar korist izpitne osebe, temveč so se posvetili osnovni šoli, posebno podeželski, ker ima ta šola velik vpliv

Tako povsodi. Pa pridem k seji, kjer se razmotriva o političnem vmešavanju v naše stanovske zadeve. Na eni strani udarjamo ob vrata, ki je izza njih padla krivica, v isti sapi pa že zagovarjamo: »šola je politicum,« naslanjati se moramo na politične stranke!«

S šolo tedaj valovimo po političnem vretenu zdaj gori, zdaj doli, sredobežnost naj pa na nji zadošča svojemu prirodniemu zakonu!

Namenj naše organizacije naj bi bili predvsem etičnega in kulturnega značaja. Jaz pa smelo trdim, da je stanovska organizacija predvsem za to tu, da štiti socialne težnje učiteljstva. Človek, ki se trga za skorjo kruha, ki se bori proti nemorali, se ne bo nikdar iskreno pehal za tem, da bi drugim lajšal življenje. Sestradan pes leti za zajcem, da ga požre, ne pa, da ga pritira pred puško sitemu lovcu.

Pa da ne bo zopet zamere! Delavci se krepe in družijo materialno in duševno. Vide Nemčija!

Žurnalisti so organizirani na stanovsko-pravni in gospodarski podlagi, seveda branijo tudi interese časnikarstva samega.

Advokatska zbornica štiti na nepolitični podlagi svoje stanovske težnje in ugled stanu, državi sami pa služi le kot nekak posvetovalen organ.

Član profesorske organizacije je lani sam priznal na javnem kongresu, da nič več ne naredi, kakor da se med seboj spoznajo in da se stvori med njimi k večjemu kaka poroka.

In mi, pa tukaj ravno mi, se moramo pojeti samo za iluzijami, svoje življenje pa prepuščati v igračo političkim vremenom.

Šola ne bodi politicum, ne valutno blago, temveč ustanova celega naroda, ki jo ima ceniti vsak državlján, vsak politični eksponent. Da pa to dosežemo, moramo svoje nazore preokreniti po današnjih razmerah, ki so povsem drugačne kot v predvojni dobi.

Učiteljstva, ki živi med narodom s tako različnimi socialnimi potrebami kakor sem jih navedel, ni mogoče spraviti pod eden klobuk drugače, kakor da mu pustijo svobodno politično voljo, brzda političko prepotenco in da ga štiti pred vsemi navali političkih nasprotnikov. Da pa to dosežemo, ne molčimo, kadar je udarjena leva rama in ne kričimo, če te tolečeno pa desni.

V stanovske liste ne spadajo napadi proti Protiču, ne oni proti Pribečeviču ali Korošcu, če bi z njimi krili političke interese, braniti z listom stanovske pravice, tega nam pa nihče ne more zabraniti in naj bi bili izpadi namenjeni proti komurkoli.

Gledati na krivice, ki se gode temu ali onemu stanovskemu tovarišu, to ni lepo, ni tovariško, ni vredno kulturno-naobraženega človeka, pač pa vsesplošne obsodbe.

To in nič več so moji in naši nazori. Lop!

na vzgojo naroda. — In take može naj bi podcenjevali z odrekanjem pravice do nadzorništva?«

—**Čh Boj za paritetni zakon.** Že od 1898. traja boj češkega učiteljstva za ta zakon, saj je prvih 7 členov zakona »magna charta« učiteljstvu. Na teh je pečat revolucijskega narodnega parlamenta in prvega prezidenta republike. Tu ne gre samo za nedotakljivost črk tega zakona, tu gre za nedotakljivost pravne zavesti in pravnega čuta celega stanu, in sicer stanu, ki je poklican vzgajati v novih generacijah naroda spoštovanje do zakonov in do njihovih varuhov. — Paritetni zakon donosa korist v prvi vrsti šoli, narodu in državi in ne pomeni nič manj nego mirno delo v prosep republike in čehoslovaške mladine. — Iz tega boja posnemamo, da ima učiteljstvo tudi pri naprednih Čehih mnogo nasprotnikov.

—**Čh Skupen odbor vseh deželnih osrednjih učiteljskih organizacij.** V Brnu so se sešli 17. oktobra zastopniki Deželne osrednjega društva učiteljskih enot na Češkem, Osrednjega društva na Moravskem, Osrednjega društva češkega učiteljstva v Šleziji, Zveza slovaškega učiteljstva na Slovaškem in Osrednjega

društva učiteljic ženskih ročnih del ter gospodinjstva na Češkem. Sklenili so osnovati stalen odbor v obrambo učiteljskih interesov v čehoslovaški republiki. Ustanovljena je bila tudi komisija, ki bo izdelala smernice za bodoče skupno delo vsega učiteljstva na tem temelju.

—**Čh Važen razlog za podržavljenje šol.** Med češkim učiteljstvom sta dve stranki, ki sta idejno za in proti podržavljenju. Za »pro« pravi šolski nadzor-

Splošne vesti.

— **Nekateri šolski upravitelji in upravitelje** še niso poslali seznama prosvetnih društev in knjižnic. Prosim, poslužite se frankiranih dopisnic, ki so priložene ceniku v to svrhu. Poročajte tudi negativno, ako ni društev, da ne bomo po nepotrebnem urgirali.

— **Kaj je z našo akontacijo?** Prisljeni penzionisti smo obveščeni po odl. vel. žup. P. br. 13.251/25 z 13. m. m., da se nam izplača akont. s 1. oktobrom. Minul je oktober, a do danes še ni ficka. Čakam 2. novembra, ker se menda penzionistom »kot manj vrednim« plačuje šele 2. v mesecu, pa tudi nič. 4., tudi nič. Po 40 letnem delovanju — brco, poteni pa stradaj par mesecev, delaj dolgove (če ti kdo kreditira). Otroke vzemi iz šol, plačati ne moreš. Gospodnje, zavodi godrnjajo in prete z odpustom. Izkoplji iz tal ali pa ukradi — biti mora. Kako se je gospodi pri zelenih mizah mudilo s penzioniranjem in ustavitvijo plač, da bi pa obenem skrbeli za takojšnjo izplačilo akontacij, za to se pa nihče ne briga — »Ima vremena«, saj učitelji je bil vujen stradanja, kot penzionist se pa še odvadi jesti, kot ribniški konj. Da se nam prisiljenec izračuna penzija je zelo komplicirano: 1. septembra si dobil plačo, 1. oktobra dobiš penzijo, to je ves račun.

— **Velikodušen dar šoli.** Gospod R. Knaflič, upok. šolski upravitelj v Radvanju je naklonil svoji domači šoli pri Sv. Antonu v Slov. goricah 10 krasnih, dragocenih slik, za katere mu krajni šolski svet in šolsko upravitelstvo izreka tem potom najiskrenejšo zahvalo.

— **»Zvonov« in »Plan, Vestnikov«** več letnikov in tudi posameznih števil naprodaj. Več v upravi »Učit. Tov.«

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

— **I Imenovanje državne izpraševalne komisije za osnovne in njim sorodne strokovne šole v Ljubljani.** Za osnovne šole: predsednik **Anton Dokler**, ravnatelj državnega moškega učiteljstva; za podpredsednika dr. **Ivan Orel**, ravnatelj državnega ženskega učiteljstva in **Nande Marolt**, prof. drž. moškega učiteljstva; za člane komisije: dr. **Gregor Žerjav**, prof. verouka na drž. ženskem učiteljstvu, dr. **Josip Demšar**, prof. verouka na drž. moškem učiteljstvu, **Emil Adamič**, učitelj glasbe drž. moškega učiteljstva, **Adolf Gröbming**, učitelj glasbe drž. žen. učiteljstva; **Josip Bačić**, prof. drž. moškega učiteljstva; dr. **Josip Šmajdek**, prof. drž. moškega učiteljstva; **Ludvik Vazzaz**, prof. drž. moškega učiteljstva; **Ivan Bajželj**, prof. drž. moškega učiteljstva; **Leopoldina Kump**, učiteljica drž. ženskega učiteljstva za ženska ročna dela; **Viktor Jaklič**, **Anton Lenarčič**, **Josip Pavčič** in **Ernest Širca**, vsi vadniški učitelji na državnem moškem učiteljstvu.

— **V komisijo za pomožne šole:** ravnatelj dr. **Ivan Orel** kot predsednik; za člane: **Ivan Dimnik**, upravitelj pomožne šole; **Angela Vodé**, učiteljica istotam; **Fran Grm**, ravnatelj državnega zavoda za gluhonome; dr. **Mavricij Rus**, mestni fizik. — **V komisijo za gluhonome:** prof. **Nande Marolt** kot predsednik; dr. **Fran Ramovš**, vseučiliški profesor; dr. **Pavel Krajec**, inštitutni zdravnik; dr. **Mavricij Rus**, mestni fizik in vseučiliški docent; **Fran Grm**, ravnatelj na državnem zavodu za gluhonome. — **Za italijanski jezik:** dr. **Stanko Škerlj**, prof. na mestni ženski realni gimnaziji.

— **I Napredovanja s kraljevim ukazom v ljubljanski oblasti:** v 1. grupo II. kategorije **Likar-Kumasz Klotilda**, učiteljica v Mostah; **Voglar Alojzij**, šolski upravitelj v Vidmu; **Voglar Emilija**, učiteljica v Vidmu; **Kocijančič Julija**, učiteljica v Trzinu; **Rupnik Albina**, učiteljica v Kamniku; **Gams Dragotin**, učitelj v Mostah; **Rožič-Tekavčič**, učiteljica

nik **Patek**: »Narodno šolstvo spada v državi k njenemu temelju. Zato naj bo močno, enotno, v njem naj se uveljavljajo temeljni principi vzgoje, ideje, na kateri je država zgrajena ali so njeni cilji to, posebno pa načela državljanske vzgoje. — Dandanes pa je narodno šolstvo tudi radi mnogih vzdrževalcev tako razbito, da ni mogoče govoriti o sigurnosti teh vzgojnih smernic v šolstvu. Zato je narodno šolstvo podržaviti.«

ca v Gornji Šiški; **Janežič Terezija**, učiteljica na Polici; **Trost-Lenček Karolina**, učiteljica v Št. Jerneju; **Mihelič Viktor**, šolski upravitelj v Dev. Mar. v Polju; **Schwinger Justina**, učiteljica na Viču; **Štular Franc**, učitelj v Valt vasi; **Prevc Amalija**, učiteljica v Predosljah; **Potočnik Pavla**, učiteljica v Ljubljani. — V 2. grupo II. kategorije **Horvatič Andrej**, učitelj v Mostah; **Andrejčič Olga**, učiteljica v Brežicah; **Seme Helena**, učiteljica v Sostrem; **Janežič Rado**, šolski upravitelj na Polici; **Jeretina Karel**, učitelj v Domžalah; **Jesih Adolf**, učitelj v Trbovljah; **Jeran Josip**, učitelj v Ljubljani; **Stojkovič Josip**, učitelj v Mostah; **Povh Mira**, učiteljica v Št. Jerneju; **Premk Alojzija**, učiteljica v Grosupljem. — V mariborski oblasti v 1. grupo II. kategorije: **Smerdu Katarina**, učiteljica v Studencih; **Čonč Ana**, učiteljica v Poljčanah; **Novak-Bajt Rožica**, učiteljica v Mariboru; **Praprotnik Edvard**, učitelj v Ptuj; **Jurjevčič Marija**, učiteljica v Celju; **Nežič Milica**, učiteljica v Ptuj; **Pavčič Alojzija**, učiteljica na Ponikvi; **Petrovič Simon**, šolski upravitelj v Dev. Mar. v Brezju; **Lukman Milica**, učiteljica v Pobrežju; **Hribnik-Kunej Neža**, učiteljica v Mariboru. — V 2. grupo II. kategorije: **Gumilar Fran**, šolski upravitelj v Lipovcih; **Vavpotič Franja**, učiteljica na Humu pri Ormožu; **Vauda Mirko**, učitelj pri Sv. Marjeti ob Pesnici.

— **I Napredovanja z ministrskim odlokom v 3. grupo II. kategorije:** **Jurman Marija**, učiteljica v Ptuj; **Premrov Marija**, učiteljica v Grahovem; **Lukman Franc**, učitelj meščanske šole v Celju s pripadajočimi 10 odstotki; **Anersperg Marija**, učiteljica v Bohinjski Srednji vasi; **Gradišar Josipina**, učiteljica istotam; **Vidmar Alojzija**, učiteljica v Leskovcu; **Korošec Ljudmila**, učiteljica na Jesenicah; **Jurinčič Drago**, učitelj v Zmetu; **Goljar-Kunaver Franja**, učiteljica na Ježici; **Gabršek Ljudmila**, učiteljica v Mostah; **Tomec Marija**, učiteljica v Moravčah.

Učiteljski pravnik.

— **§ Vážna razsodba Drž. Saveta za neprevedene učiteljice žen. ročnih del.**

Državni Svet
Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca,
Br. 31550/25
2. oktobra 1925. godine
Beograd.
U ime
Njegovog Veličanstva Aleksandra I.
Kralja Srba, Hrvata i Slovenaca
Državni Svet.

U svom I. Odelenju, sastavljenom od predsednika Državnog Saveta g. Dr. Mihaila Poličevića, kao predsednika gg. Dr. Jovana Bogdanova, Ivana Škarije, Dimitrija Popovića i Stevana Nešića, kao članova i II sekretara P. Davidovića, uzeo je u razmatranje tužbu g.-ce J. P.-D. protivu rešenja Ministra Prosvete od 8. februara 1924. godine O. N. Br. 942 s kojim se tužilja otpušta, pa je proučivši kako tužbu, rešenje i ostala akta, tako i odgovor Ministru na tužbu poslat pismom od 6. VIII. 1925. godine O. N. Br. 44217 našao, da rešenje ne odgovara zakonu i ne može ostati u snazi, jer je rešenje o otpuštanju doneto tek 8. II. 1924. godine s pozivom na čl. 243 zakona o činovnicima protivno čl. 224 istog zakona, po komu oni službenici za koje se do 1. I. 1924. godine ne donese nikakva odluka o prevođenju imaju smatrati kao prevedeni na novi zakon o činovnicima.

Kako se iz tužbenog rešenja ne vidi da je za tužbu Komisija za prevođenje činovnika do ostavljenog joj roka čl. 224. donela odluku da se ista ne prevede na novi činovnički zakon, to se ima uzeti da je ovde u pogledu utvrđivanja činjenica, slučaj predviđen u čl. 26. zakona o Državnom Savetu i Upravnim Sudovima.

Sa izloženog i na osnovu čl. 17 in 34. zakona o Državnom Savetu i Upravnim Sudovima u vezi sa čl. 52. Uredbe s poslovnim redom Državnog Saveta i Upravnim Sudovima i čl. 228. zakona o činovnicima grad, reda, Državni Svet

ARGUS je naš najbolji informacijski zavod
ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike
ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov
ARGUS ove informacije so vsikdar točne izbrpne in hitre
ARGUS se nahaja v Vuka Karadžića ul. II. Beograd
ARGUS ov telefon je 6-25, a brzajavni naslov Argus

Uprizorite igro: Dr. Lah: »Miklavž prihaja« na šolskih, podeželskih in sokolskih odrih. Din 6.

V tisku je A. Rapetova „Tisoč in ena noč“ za odrasle II. del. Segajte po I. delu in mladinski izdaji, ki je otrokom posebno lep dar!

Presuduje:

Da se rešenje poniši o čemu se ovim izveštaju kako tužila tako i Ministar s napomenom da če tužili Ministar izdati drugo rešenje u smislu saveških primedaba.

Taksu po... (nečitljiva beseda) I. tar. br. 52 zakona o taksama ne plati.

L. S. Predsednik
Sekretar, Državnog Saveta
P. Davidović Dr. M. Poličević, I. r.

—§ Povišice položajne plače. Po naročilu ministrstva prosvete se mora predložiti prošnje za priznanje višje položajne plače, kakor tudi vse priloge v dvojniku.

—§ Uverenje o priznani stalnosti. Učitelj(ice), ki jim je bila priznana stalnost, morajo prositi ministrstvo prosvete za priznanje četrte skupine položajne plače in velikega župana s posebno prošnjo kako in kje je vlagati in kako obravnati prošnje za dovoljenje uživanja pokojnine v inozemstvu. Bistvene razlike v primeri s sedanjim stanjem so v tem, da takih prošelj v tuzemstvu ne predlaga s svojim predlogom več delegacija ministrstva financ, marveč veliki župan one oblasti, kjer stanuje upokojenec in da se brez dovoljenja uživanja pokojnine ne v inozemstvu izplačuje takim, ki so odpotovali v inozemstvo, pokojnina kvečjemu za tri mesece, za četrti mesec pa se ustavi.

—§ Uživanje pokojnin v inozemstvu. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani objavlja uradno, da bo v eni prihodnjih števil „Uradnega lista“ izšel pravilnik k čl. 157. urad. zakona ex 1923 kako in kje je vlagati in kako obravnati prošnje za dovoljenje uživanja pokojnine v inozemstvu. Bistvene razlike v primeri s sedanjim stanjem so v tem, da takih prošelj v tuzemstvu ne predlaga s svojim predlogom več delegacija ministrstva financ, marveč veliki župan one oblasti, kjer stanuje upokojenec in da se brez dovoljenja uživanja pokojnine ne v inozemstvu izplačuje takim, ki so odpotovali v inozemstvo, pokojnina kvečjemu za tri mesece, za četrti mesec pa se ustavi.

Naša gospodarska organizacija.

—g Iz 2. seje Učiteljskega konvikta z dne 2. XI. 1925.

Gangl: Nikar načrtov samih ne snujmo, življenje uči, kako se živi!

Predsednik Josip Lapajne konstatira sklepčnost upravnega odbora, ker je opravičeno odsoten le 1 član, od nadzorstvenega odbora sta 2 neopravičeno, 1 opravičeno odsoten.

Odobri se taktično postopanje g. predsednika. Iz njegovega poročila posnemamo sledeče pojasnili o naraščanju kapitala.

V prvih petih letih se je nabralo 2622 Din, letno ca 500 Din. V drugih petih letih smo dosegli 6652 Din, letno ca 800 Din. V tretjih petih letih smo dosegli 19.553 Din, letno ca 2500 Din. V četrth petih letih smo dosegli 23.000 Din, letno ca 800 Din. V petih (medvojnih) letih smo dosegli 30.000 Din, letno ca 800 Din. V povojni dobi smo nabrali (skupno s prodajo knjig) 200.000 Din, letno ca 33.000 Din. Stvar izgleda na videz zelo lepo. Če pa primerjamo prispevke po valutnem razmerju, ki se je od 1:100 znižalo na 1:70, tedaj razvidno, da so po sedanjih valutni vplačevali v posameznih petletjih po 35, 56, 175, 56 in 56 tisoč Din, 42 česar sklepamo, da so sedanjih prispevki faktično najmanjši. Najrodovitnejše je bilo tretje petletje in celo medvojna doba nas prekaša za 2,5 krat. Plače učiteljstva so 77 krat večje od predvojnih.

Povojno članstvo je padlo za 61:32%, zato smo bili primorani forsirati obveznost pristopa novih članov.

Zavodi. Waldherriev zavod, ki je bil l. 1921. napredal za 1.500.000 K, bi bil plačan z enoletno obvezno članarino in s tedanjim premoženjem. Tako ugodna prilika se nam nikdar več ne mudi.

Huthov zavod na Poljanski cesti (po ogledu) je zelo primeren za konvikt, toda predrag. Kupnina znaša 3 mil. Din. Zgradba ima dvonadstropno pročelje in 2 stranska trakta. Obsega 40 sob. V ozadju je dolg vrt, ki sega do Streljske ulice. Sobe so lepe, visoke, tlak je zastarel. Za zavod se interesira neki prior.

Najmodernejši zavod je dekliški penzionat v Trzinu (po ogledu). Prosili smo g. Gassnerja za načrte, a jih ni bilo mogoče dobiti, ker so last neke inozemske tvrdke.

Tajnikovo poročilo. Tekom enega meseca smo dobili in odpotali 337 dopisov. Glede obveznega članstva smo pisali vsem zborujočim društvom, g. predsednik pa se je poleg tega osebno zavezal za akcijo na širih zborovanjih. Doslej imamo 7 pozitivnih in 1 negativno obvestilo o tozadnjih društvenih skupih. Glasom sklepa v Šoštanju so društva ljublj. oblasti častno obvezana, da se uklonijo sklepom večine.

Brezobrestno posojilo se je uvedlo l. 1921. na prizadevanje našega predsednika. Z 211 dopisi smo upnike naprosili, da nam sposojene zneske darujejo. Odzvalo se je 55 tovarišev z zneskom 8937 Din — ena tovarišica dopisa ni hotela sprejeti(!), drugi so pozabili odgovoriti, zato bomo prošnjo obnovili.

Pravila so bila objavljena v 41. števil. U. Tov. Zemljevid Kamniških planin je odobren in uradno priporočen. Če se šole in učiteljstvo zanj tako slabo zainteresirajo, kakor sedaj kaže, nam grozi znatna izguba.

V gospodarski program smo uvedli prepotrebno šolsko lekarno, ki je vsestranske socialne važnosti. Naroča se po našem društvu za 350 Din.

Prošnje. Ministrstvo prosvete smo prosili za podporo. Odgovora še ni. — Gerentski svet Ljubljane smo prosili za podaritev neke obljubljene

parcele, da si zagotovimo stavlbeni prostor in začasno skladišče za lesno akcijo. Glasom osebnega poročila gerentski svet v to ni upravičen. (Pojasnili članov izpustimo.)

Blagajnikovo poročilo. Denarno stanje z dne 31. X. 1925. V hranilnici Učit. Konvikta je naloženih 21.421 Din, v hranilnici na Vrhniki 207 Din, v hranilnici v Kopru 105 Din, v Mestni hranilnici ljublj. 5.592 Din, v Učiteljski tiskarni 175.833 Din, v ročni hranilnici 877 Din, v ročni blagajni 122 Din. Skupaj 204.157 Din. V vrednostnih papirjih imamo premoženja 33.458 Din, v nesigurnih papirjih 817 Din, v inventarju 1000 Din, vrednost zemljevidov 56.429 Din. Skupaj 91.704 Din.

Tako znaša tedaj vse naše premoženje okroglo 300.000 Din. Brezobrestno posojilo naših članov ni všteto v imovino.

Sklepi. Po stvarnem, temeljitom razmišljanju in po trirni debati, v katero so posegali prav vsi člani, se izčrpajo sledeči sklepi:

1. Predsednika se pooblasti, da izvede izknjižbo lastninske pravice na parceli v Petrovem predmestju.

2. Vsa društva in posamezne člane ljublj. oblasti je opozoriti, da so glasom sklepa šoštanjske skupščine častno obvezani, da se uklonijo sklepom večine in se včlanijo v Učit. konvikt.

3. 4. Predsednika in blagajnika se pooblasti, da izvedeta denarno vprašanje in raztroseni kapital centralizirata.

5. Uvesti je čimširši gospodarski program. a) Šolska lekarna je nujno potrebno učilo in lahko služi tudi izvenšolskim namenom kot prva pomoč v sili.

b) S Kmetijsko družbo je stopiti v stike glede nekaterih obče potrebnih pripomočkov za živnozdravnišvo.

c) S tvrdko „Kosmos“ je skleniti zvezo v svrhu dobave fizikalnih učil.

d) Nabavi se skloptikon, ki naj kroži po vseh šolah ljublj. oblasti. Vsi dohodki se imajo izročiti Konviktu.

e) Lesna akcija. Vsak učitelj(ica) naj društvu preskrbi vsaj po eno smreko. Da bi ne imel učitelj v občini vsaj enega prijatelja, je nemogoče. Nikomur pa ni zabranjeno, da množino darov zveša! Les se sežaga v 4 m dolge hlode in zvozi na primeren prostor, okrogli poverjenik (volitev) naj izposluje, da kaka tuja tvrdka les prevzame. Kupnino je po odbitku stroškov na podlagi obračuna vpsolati konviktovemu predsedniku.

f) S trgovci manufakture in bombazevine je skleniti provizijske pogodbe in dobro učiteljstvu in konviktu.

g) Vsaka šola ali društvo, pri katerem sodeluje učitelj, naj priredi vsaj 1 igro ali kaj sličnega v naše namene.

h) Književna tombola se ne priporoča iz gospodarskih ozirov in slabih izkušenj J. M.

Knjiž. društvo, ne more zalagati, ker je trg predrag in zaloge prenapolnjene.

Predlogi. 1. Izdajo se članske izkaznice, na katerih naj bodo natisnjena pravila. V izkaznice se bodo vključili: članarino, brezobrestno posojilo, darila, prispevki iger in dohodki gosp. programa.

2. Članarino je plačevati mesečno po čekih. Vsaka šola imej svojega poverjenika, ki pobere članarino in jo z navedbo imen odpošlje blagajni.

3. Ker je društvo nepolitično, vabimo vse učiteljstvo, tudi ono, ki ni včlanjeno v UJU, da pristopi v naše društvo in se obveže plačevati obvezno članarino letnih 100 Din.

Slučajnosti. G. Jos. Ribičič prepusti društvu tantieme od igre „O alkohol“, ki jo izda ZKD.

Gangl: Bratje v svoje brazde sejmo, sebi obrestni od svojega šejmo!

Cerkije, 2. novembra 1925.

Josip Lapajne, Josip Kobal, Ivan Štefe, predsednik, blagajnik, tajnik.

—g Članom Učiteljske Samopomoči. V zadnjem času sta umrla dva člana: Anton Gselman od Sv. Martina (105. smrtni slučaj) in Anica Cizej-Brišnik iz Orle vasi (106. smrtni slučaj). Položnice za ta dva smrtna slučaja prejmejo člani v decembru. Da ne bo zamenjav in zmešnjav, prosim vse člane, ki še niso odposlali zneska na zadnji položnici, da store to takoj. Uprava izplača dedičem samo za ta dva slučaja 16.080 Din posmrtnine. Zamudnikom v plačilih se naberejo previsoki zneski, katerih ne plačajo lahko naenkrat. Zato pošilja društvena uprava položnice pogostejše z manjšimi zneski.

—g Nadaljnji darovalci brezobrestnega posojila. Hrovat Vida, Škofja Loka, 50 Din; Kopitar Ciril, Jesenice, 125 Din; Mlekuž Vekoslav, Ljubljana, 250 Din; Menard Vilko, Novo mesto, 100 Din; Malovrh Hedvika, Ježica, 100 Din; Malenšek Mira, Pedoslje, 50 Din; Rogina Josipina, Šmartno pri Slovenjgradcu, 125 Din; Kocijančič Ivan, Ljubljana, 100 Din; Miklavčič Janja, Kranj, 250 Din; Petrovec Tomo, Jarše, 125 Din.

—g Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani. Tov. Ferdo Juvanc, ravnatelj pri prosvetnem oddelku v Ljubljani in tovarišica Janja Miklavčičeva v Kranju po 10 Din. Tov. Josip Lapajne, konviktov predsednik v Cerkljah, je izposloval 100 Din iz poravnave dveh sosedov. Tovariše opozarjamo ob tej priliki, da pridobe občinske posredovalne urade za poravnave v korist Učiteljskemu konviktu. Tov. Robert Herbe iz Cerkelj je podaril eno obveznico po 100 Din drž. invest. posojila s 7 zapadlimi kuponji, skupaj 124.50 Din. Vsi letošnji prispevki znašajo doslej 9451 Din, Brezobrestnega

posojila je doslej darovanega 8937 Din. — Jos. Kobal, blagajnik.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Članarina: učiteljstvo osnovne šole v Pobrežju 70 Din. — Darila: po 1 obveznico 7% drž. posojila a 100 Din (IX. 1922.) so darovale: Ivana Brus, učiteljica ženskih ročnih del v Mariboru, učiteljica na Kapeli (Radenci), Reboli Franja, učiteljica v Studencih pri Mariboru, gmizje tovarišev(ice) in prijateljev(ice), zbranih v gostilni „Amer“ pri Sv. Martinu (Vurberg) v spomin umrlega tovariša Gselmana 45 Din. — Za spominsko ploščo U. D. za umrli tovarišem Martinom Vodenikom: učiteljstvo deške osnovne šole I. in II. v Mariboru 200 Din; učiteljstvo deške osnovne šole III. v Mariboru 80 Din; učiteljstvo dekliške osnovne šole II. v Mariboru 70 Din; učiteljstvo deške osnovne šole v Studencih 100 Din; učiteljstvo dekliške osn. šole v Studencih 60 Din; učiteljstvo osn. šole na Pobrežju 70 Din; učiteljstvo osn. šole na Teznu 40 Din; učiteljstvo državnega ženskega učiteljskega v Mariboru 150 Din. Vsem darovalcem iskrena hvala! — M. Kožuh, blagajnik.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

= LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje v soboto 14. novembra t. l. ob 18. uri v Št. Jakobski šoli s sledečim dnevnim redom: 1. Pristop članstva »Ljubljanskega učit. društva« obvezno k društvu »Učiteljski konvikt«. 2. Vprašanje glede lokala za učiteljski naraščaj in društvo. 3. Slučajnosti. Udeležba obvezna! — Predsednik.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KRANJSKI ŠOLSKI OKRAJ zboruje v sredo, dne 18. novembra t. l. ob 8. uri v »Narodnem domu« v Kranju. Dnevni red: 1. Prva pomoč ob neugodah — ref. okr. zdravnik g. dr. A. Fajdiga. 2. Pomen protialkoholnega gibanja — ref. tov. Rudolf Horvat. 3. Naša zborovanja — ref. tov. M. Malenškova. 4. Slučajnosti. Udeležba častna dolžnost. Obedujemo skupno v »Narodnem domu«. — Odbor.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA DOLNJELENDAVSKI SREZ zboruje dne 21. novembra t. l. ob 10. uri v Dol. Lendavi. Kot prva točka bo na dnevnem redu anketa o novem učnem načrtu. Ako bo dopuščal čas, bosta predavala tov. Kokačeva o Levu Tolstoju ter tov. A. Kreps o svoji metodi v računstvu.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KONJSKI OKRAJ zboruje v soboto, dne 21. novembra 1925 točno ob 10. uri v deški šoli v Konjicah z nastopnim vzporedom: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. »Deška ročna dela v osnovni šoli«, predava tov. mešč. ravnatelj Drago Humek. 4. »Šola in dom«, predava tov. Al. Bercé. 5. Iz vprašalne skrinjice. 6. Slučajnosti. Po zborovanju se vrši skupna seja odbora in narodno-prosvetnega odseka. Poverjenica Slov. Šol. Matice, tovarišica Pernatova, vabi vse v

okraj došle tovariše(ice) novince k pristopu, tovarišica blagajničarka pa prosi za zaostalo članarino ter šolske upravitelje za izkaze o vplačani članarini. Ker sta predavanji izredne važnosti za vsakoga, je pač polnoštevilna udeležba stanovska dolžnost. Dobrodošli tudi tovariši(ice) nečlani konjiškega učiteljskega društva.

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjigarni v Ljubljani. Frančiškanska ulica št. 6.

Ocene.

»Ave, Patria!« Lirična epopeja v treh slikah s predigro in končno alegorijo. Spisal Igor Vidic. Izdala in založila Učiteljska tiskarna. Str. 48. Cena Din 8.—

Pravkar je izšla lepa knjižica z gornjim naslovom. To je plamenica, prižgana na žrtveniku domovine, izžarevajoča najglobljo domovinsko ljubezen. Kratki predigri sledi tri slike s posebnimi naslovi: »Mati Zalostna«, »Mati Bolestna«, »Mati Radostna«. Nesloga, samosvojost in separatistični duh med sinovi preti upropasti dom. Ljubezen pa jih zopet združi, ideja sloge in edinstva jim pokaže zopet pot nazaj k domu, ki se ponosno dvigne in ojači, da more kljubovati vsem viharjem.

Igra, ki je pisana v vznesenem jeziku in diha vročo ljubezen do skupne domovine, je kakor nalašč za uprizoritev na podeželskih odrih zlasti ob državnih praznikih, da zasveti iskro ljubezni in dvigne duše iznad vsakdanje letargije. Uprizorila se je že v Kamniku in Logatcu in je v obeh krajih ganila poslušalce in zapustila globok vtisk, posebno še med Logatčani, ki so nekaj časa nosili jarem tujega gospodstva in vedo ceniti lasten dom, svobodno domovino.

Igra je posvečena Jugoslovanskemu Sokolstvu. Upamo, da bodo naša društva pridno segala po tej knjigi in da bo uprizoritev tudi drugod dosegla uspehe.

—k Pomen čilškega solitra za vrtnarstvo. To slovensko knjižico je ravnokar izdala Delegacija proizvajalcev čilškega solitra v Beogradu. Spis bo zelo prav prišel vsem kmetovalcem, vrtnarjem in onim, ki se količkar pečajo z vrtnarstvom in cveticami. V njej so kratka navodila za gnojenje posameznih rastlin s čilskim solitrom in drugimi gnojili. Tako se lahko vsak natančno pouči, kako in kdaj mora gnojiti k sadnemu drevju, raznemu grmičevju, vrtnicam, vinski trti, korenju, repi, pesi, zelju, krompirju, kumaram, solati in drugi zelenjavi, vrtnim cveticam, cveticam lončnicam itd. Zelo priporočljivo je, da jo prečita vsak kmetovalec ter vsak ljubitelj rastlin, ker jo na željo dobi brezplačno. Oglasi se mu je samo pismeno na naslov: Poddelegacija proizvajalcev čilškega solitra v Ljubljani, Grubarjevo nabrežje 16, ki mu na željo brezplačno dopošlje tudi še druge kmetijske knjižice v slovenskem ali srbskohrvatskem narečju, ki jih je izdala Delegacija.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

—lu G. J. Č.: Sklep pokrajinske skupščine je bil dosedaj vedno enotne počitnice in to je za uredništvo merodajno. Zato tudi sedaj ne moremo več propagirati poedinih drugačnih mnenj.

Radi izborne kvalitete Vam priporočamo nabaviti si za jesen in zimo

„KARO“ čevlje

Lastne delavnice. Cene solidne.

MARIBOR
 Koroška cesta 19

Le najbolje je najceneje

ZAHVALA.

Vsem mnogobrojnim tovarišicam in tovarišem, prijateljem in znancem, ki so nam ob smrti našega nepozabnega sina

MILANA

ustmeno in pismeno izražili svoje sočalje, se za vse tolažilne besede najsrčneje zahvalujemo. Posebna dolžnost nas veže, se javno zahvaliti: Gosp. J. Zupančiču, ravnatelju mariborske realke za gniljivo nagrobno slovo; odposlanstvu mariborskih realcev, ki je prihitelo v Ljubljano spremit v imenu zavoda dragega tovariša na zadnji poti; dijakom ljubljanske realke in neznanimu nam g. profesorju, njihovega vodnika ob pogrebu; profesorju g. Bogoviču veroučitelju mariborske realke, ki je iz lastnega nagiba čital realcem v Mariboru sv. mašo za dušnico za pokojnika ter se ga spominjal v molitvah in v svojem cerkvenem govoru; gosp. zdravnikom mariborske zlasti ljubljanske bolnice, ki so se z vnmom trudili, ga ohranili pri življenju; ljubim usmiljenim sestram, obeh zavodov, ki so mu požrtvovalno stregle stregle; učiteljstvu in šolski mladini v Radvanju za blago spominjanje na pokojnika

Najsrčnejšo hvalo in „Bog plačaj“ vsem.

Radvanje pri Mariboru, dne 10. X. 1925.

Žalujoča rodbina Knafličeva.